CICdB
Centre d'Interpretació de la Ciutat des de la Barraca

#8
desembre 2021

Cal Bielet del Garro

L'avi Bialet i l'àvia Francisqueta als anys 50.

Cal Bielet del Garro

Em dic Emília López Campreciós i m'heu demanat que faci una breu descripció del lloc, costums, feines que es feien a una casa de pagès, en concret a la que vaig nàixer jo.

Era la masia de Cal Bielet del Garro, que estava ubicada al bell mig de l'actual Rambla Marina de l'Hospitalet, entre el carrer Cobalt, més o menys, i Camí del Mig. Cal Garro era una masia on hi vivien de lloguer els meus besavis, anomenada també Cal Canari. Prop de Cal Trabal.

En Gabriel i la Irene van tenir cinc fills, tres nois i dues noies. Les noies es varen casar i van tenir el seu dot; el petit, el Jaume, es va quedar a la casa fent de pagès. Els altres dos nois eren el Quimet i el Gabriel. Al Quimet li van fer una casa quan es va casar, d'aquí, Cal Quimet del Garro, situada avui en dia al que seria per la zona de la Travessia Industrial i Bellvitge. A l'altre noi, en Gabriel Campreciós Company, en casar-se amb la Francisca Colominas Borràs l'hi van cedir una casa que tenien arrendada, d'aquí també el nom de Cal Bielet del Garro. A aquesta casa van anar a viure els meus avis, allà pel 1921, i van tenir tres filles: l'Emília, l'Àngela i la Maria Dolors.

Al principi no tenien llum. La meva mare ha explicat moltes vegades com va ser el dia que van posar la corrent elèctrica. Va ser un gran avanç. Van poder posar un dipòsit enlairat pel gasto de la casa. També abans, amb una bomba manual extreien l'aigua del pou per omplir un gran safareig on rentaven la roba. Després, al connectar la bomba, era més fàcil d'omplir-lo. Jo recordo aquest safareig amb dues aixetes i la bomba manual d'aigua i una pica enlairada, que per arribar-hi s'havia de pujar a una pedra. Funcionava, i més d'una bronca m'havia endut per tocar-la i mollar el que no devia.

Al principi les feines del camp es feien amb cavalls i mules. Llauraven, rasclejaven, passaven el planet, etc. etc. Els animals també tiraven dels carros, ja fossin de càrrega, amb el carro normal, o amb alces. També el de portar l'alfals o la bota de la bassa per afemar els camps. Dels cavalls em ve a la memòria un que li dèiem Baio que jugava a fet i amagar amb el meu pare per la riera, era molt maco.

El meu pare, en Vicenç López Crespo, es va casar amb l'Emília Campreciós Colominas l'any 1951. Ja es coneixien des de petits. Quan la guerra era un noiet que junt amb el Margarit ja havia treballat a la zona amb el meu avi. Desprès, el meu avi estava malalt i va comptar sempre amb ell. Vivia a la casa, menys un breu període de temps que no estava ben vist que visquessin al mateix lloc essent promesos.

Es cultivava l'enciam francès per l'embarc, enciam llarg, escaroles, cols, melons tendrals que penjaven al sostre per què es mantinguessin bons durant temps, carxofes, que es posaven per transportar amb uns grans coves de canya, que era molt divertit posar-se a dins i rodolar, cosa que no els hi agradava a casa per que es podien trencar. Les collites es venien a carro ple al Mercat del Born, a Barcelona, fora, al carrer del Rec.

També feien mongetes seques, que es collien a l'estiu per la nit per que no es desgranessin i es batien a l'era de casa escampant les mongeteres i passant els corrons amb els cavalls donant voltes per separar el gra de la palla. Després, amb les forques de fusta es treia la palla i la mongeta es passava per la màquina de ventar per deixar-la neta de palla i poder ensacar. A mi m'agradava veure com batien, l'enrenou, l'olor que encara sento ara quan hi penso. La mateixa impressió tinc de quan segaven el blat, que venia una màquina molt molt gran, o al menys a mi m'ho semblava, que també separava el gra de la palla. El blat ja s'ensacava al moment i amb la palla en feien pallers al voltant de l'era.

Des de la casa fins al Camí del Mig era un hort en el que s'hi cultivaven mongeta tendra, tomàquets, albergínies, pebrots, cols, patates... pel gasto de casa. També hi havia un llimoner, una prunera que mai no havia arribat a fer prunes madures, en les menjàvem verdes la tieta i jo, i un magraner, tot en fila.

Va arribar un dia que els cavalls van ser substituïts per maquinària que guardaven al voltant de la casa en coberts, primer oberts i després tancats: Un camió vell, que havia estat a la guerra d'Abissínia, però que va fer el seu servei quan el va comprar el meu pare —en conservem els fars—, també el tractor amb el que es feien totes les labors del camp a més de portar amb remolcs les verdures a vendre al Born i més tard a Mercabarna. Per cert, els remolcs, alguns, van ser adaptacions dels carros, posant rodes de goma i un enganxall adequat pel tractor. Avui en dia encara són útils.

Al voltant de la casa hi havia els galliners, un colomar i dos jardins —un davant la casa i un altre al final de l'era que havia fet la meva àvia amb les tres filles i que es va conservar fins a última hora. Hi havia lliris de Sant Antoni, rosers, una capelleta amb Sant Antoni i moltes plantes. Al costat hi havia un reg amb unes pedres per posar un bagant per regar. En aquest reg, fent la cabreta, hi vaig caure, ho recordo molt bé—. Hi havia figueres, una al galliner de les periquites —unes gallines molt petites i de coloraines—, una altra feia ombra al colomar i a un banc fet artesanal amb rajoles i ciment donant forma a una branca d'arbre. Al mig, una taula de pedra de roda de molí. En aquest entorn és on fèiem les conserves de tomàquet. Al jardí de tocant a casa hi havia una figuera que feia figues de tres tipus. Per cert, que les figues les collíem nosaltres, més ben dit, era la meva mare qui s'enfilava per les branques fins a dalt de tot, la tieta amb escala i jo. Bé, ben poc, tenia por. Els que també ho feien eren els meus fills, l'Albert i l'Oriol, que des de sempre van estar moltes hores a la casa de pagès. Aprofito per fer un agraïment a la meva avia Francisqueta, la tieta Maria, el meu pare i la meva mare per la seva ajuda.

També hi havia acàcies i més tard, quan no es batia, l'era es va convertir en un jardí amb palmeres al voltant que, quan van fer la rambla, les van portar a Can Serra, sobre el parc de per sobre l'estació de la Renfe. A més hi van plantar pebretes que feien ombra i una iuca molt gran que floria molt i era preciosa. Els rosers també tenien el seu encant, flors vermelles de vellut, roses, blanques. De geranis també n'hi havia de molt colors i una filera de pilistres, així com potes d'elefant, costelles d'Adam, molts cactus, etcètera.

La casa era quadrada i havia passat per diversos canvis segons l'època, però la més gran transformació va ser quan van canalitzar la riera de la Creu i van tallar un tros de casa. Les estàncies es van adequar corrent, per així dir-ho, cap al cantó on hi havia la quadra i la pellissa que ja no servia con a tal. Mantenint a dalt les habitacions i abaix l'entrada amb una gran taula de fusta i un

Foto de portada: Emília López Campreciós i la seva avia Francisqueta al jardí de Cal Bielet del Garro a mitjans dels anys 50. A la pàgina següent: Cal Bielet del Garro amb els pallers. Cap als anys 50.

Centre d'Interpretació de la Ciutat des de la Barraca | #8 desembre 2021

banc, el menjador, lavabo, despatx i dues habitacions petites.

Bé, jo sòc filla única i em vaig casar amb l'Albert Fontanals Veà i varem tenir dos fills, l'Albert i l'Oriol, que ja son dos branques més de Cal Bielet del Garro: l'Albert i la Marta per un costat, l'Oriol i l'Alba amb les seves dues nenes, l'Arlet i la Berta, per un altre.

Gràcies per fer-me feliç al recordar.

Emília López Campreciós

En aquesta pàgina, d'esquerra a dreta i de dalt a baix: Vicenç López, pare de l'Emília López Campreciós, batent el blat a l'era (anys 50). Màquina de batre blat. Vicenç López i la seva filla Emília amb el cavall Baio (anys 60). El camió de la masia, familiarment anomenat Abissinio (anys 50). A la pàgina següent, de dalt a baix: Emília, Àngela i Maria Dolors Campreciòs a cavall (anys 40). Tir de cavalls (anys 50).

Lorem ipsum

Carregant els sacs de blat amb els blocs de Bellvitge recentment construïts al fons. Finals dels anys 60.

Amb el suport de

Generalitat de Catalunya
Departament de Cultura

L'Hospitalet de Llobregat. Octubre de 2020.
Edición y diseño gráfico: LaFundició. Impresión: Rotimpres.
Esta obra está bajo una licencia de Creative Commons Reconocimiento-NoComercial-CompartirIgual 4.0 Internacional.